

Grodan bestaat 40 jaar en wil rond dit lustrum een bijdrage leveren aan de tuinbouwsector met het symposium:

Moderne oplossingen voor moderne uitdagingen

Over de toekomst van de hightech tuinbouw

Expert sessie voor consultants en onderzoekers d.d. 24 september 2009

Uitgangspunt van de expert sessie was de (toekomstige) balans tussen de wensen van de samenleving (met name op het gebied van milieu) en de winstgevendheid van de hightech tuinbouw. Verwachtingen werden gedeeld ten aanzien van de toekomst van de hightech tuinbouw en wat dit voor de sector betekent.

Korte samenvatting van de resultaten

Als Nederland de regie blijven voeren

Algemene reactie van de groep is dat de als Nederland de regie moeten blijven voeren op het zetten van de standaarden. Dit lukt op het moment goed. Producten uit de tuinbouw zijn nog nooit zo veilig geweest als nu, maar de roep om controles blijft stijgen. Goede wetgeving (wat is duurzaam?) en meer meten / transparantie zijn hierbij cruciaal. Over het algemeen is de groep van mening dat omgeving, politiek, organisatie en communicatie meer beperkende factoren zijn op het gebied van duurzame innovaties dan techniek.

Sterkten	Zwakten
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Kennis en opleidingsniveau NL sector ▪ Positie NL binnen internationaal netwerk ▪ Infrastructuur in NL ▪ Niveau van hightech 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Hightech innovatie te weinig plant-gedreven ▪ Korte termijn denken ▪ Te weinig integraal denken in de sector – te weinig systeem innovaties ▪ Weinig regie in de keten ▪ Te veel intern gericht & kostengedreven
Kansen	Bedreigingen
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Integratie plant & grond kennis met omgeving (meer winst uit root zone) ▪ Innoveren vanuit visie ▪ Zorgen dat we als NL de regie blijven voeren op het zetten van de standaards ▪ Denken vanuit thema's ipv gewas ▪ Local for local / decentralisatie ▪ Leren van best practices uit andere sectoren 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Leren = duur ▪ Aantal sub-sectoren staan op dit moment helemaal stil (geen investeringen) ▪ Opleidingsniveau eigenaren / managers tuinbouwbedrijven ▪ Gemis aan goede wetgeving ▪ Meetbaarheid (nog te weinig echt aantoonbaar) ▪ Omgeving, politiek, organisatie en communicatie zijn eerder beperkende factoren op het gebied van duurzame innovatie dan techniek

Thema's voor de toekomst

Op basis van de SWOT analyse (zie hierboven) is gesproken over de thema's voor de toekomst. Energie (afvangsystemen, CO2 uit de buitenlucht, zon & wind, scheiding van CO2 en warmteproductie, brandstofcel, etc) en water (recirculatie, filteren, sturing op micro niveau) blijven belangrijke onderzoekslijnen. Andere thema's zijn: led-verlichting, emissiebeperking, gewasbescherming, biodiversiteit en wortelmilieu. Inschatting is dat nog 15-25% winst te behalen is uit onderzoek naar de root zone. *"Hightech ontwikkelingen worden nu gedreven door 'harde' techniek en niet door de plant"*. Integratie van plant & root zone kennis wordt gezien als een van de strategische thema's voor de toekomst.

Mogelijke aanpak

Op het moment is de sector erg kostengedreven. Er heerst een defensieve sfeer en kijkt men te veel naar binnen. Het besef voor maatschappelijk verantwoord ondernemen stijgt bij moderne ondernemers, maar is nog onvoldoende wijdverbreid. *"De keten zou zijn verantwoordelijkheid moeten nemen op het gebied van duurzaamheid en niet laten dragen door enkele vooroplopende bedrijven."* Daarnaast zou men veel meer geïntegreerd moeten denken. *"We moeten meer kijken naar totale systeeminnovaties en de tuinbouwsector integraal bekijken in relatie tot zijn omgeving."*

Randvoorwaarden

Een integrale aanpak binnen de keten én binnen de kennisgebieden is randvoorwaarde voor toekomstig succes *"niemand redt het alleen."* Er wordt nu te weinig oplossingsgericht en integraal gedacht waardoor suboptimale situaties ontstaan. Ook moet de sector meer naar de lange termijn kijken en innoveren vanuit een visie (in plaats van dwang) *"op dit moment rennen we te hard en doen er alles aan om overal een graantje van mee te pikken."* Belangrijke vraag blijft hierbij wie de regie gaat voeren.